

«Συμπεριλαμβάνοντας μια "ξεχασμένη διάσταση" της Υγείας στην θεραπεία: η Ορθόδοξη αντίληψη περί πνευματικότητας που αναζωογονεί»

Σε μια εποχή όπου η ελεύθερη έκφραση της πνευματικής και θρησκευτικής ζωής τίθεται σε δημόσιους περιορισμούς, όπου έθνη και λαοί βρίσκονται σε μια κρίση ταυτότητας και οι ανθρώπινες σχέσεις έχουν διαταραχθεί, δεν είναι καθόλου τυχαίο ότι έχει αυξηθεί η έντονη επιθυμία και αναζήτηση για την εύρεση πνευματικής ζωής – την ανάγκη για πνευματικότητα.

Αλλά, τι εννοεί κανείς όταν μιλά για πνευματικότητα; Είναι προφανές ότι αυτό που πολλοί σήμερα ονομάζουν πνευματικότητα δεν ταυτίζεται με μια κλασική θρησκευτική ομολογία. Ένδειξη αυτού του φαινομένου είναι η παρακμή της «θρησκείας» σε πολλές χώρες του κόσμου και η έλλειψη επιρροής της θρησκείας σε πολλές δομές της κοινωνίας, όπως στα φιλανθρωπικά ιδρύματα και στα συστήματα Υγείας.

Η έννοια της πνευματικότητας σήμερα ταυτίζεται με έναν ανθρωποκεντρισμό. Αποτελεί το μέσο προκειμένου να πετύχει κάποιος μια αρμονική ζωή –ένα ευ ζην–, βασισμένη σε υλιστικές αξίες. Παράλληλα, συχνά στις μέρες μας, η πνευματικότητα αποκτά έναν επικίνδυνο φονταμενταλιστικό χαρακτήρα που εμποδίζει την ώριμη ψυχοσωματική ανάπτυξη του ανθρώπου.

Η Ορθοδοξία δεν μπορεί να ταυτισθεί ούτε με μια ανθρωποκεντρική πνευματικότητα ούτε με μια φονταμενταλιστική θεώρηση των πραγμάτων. Εστιάζεται σε μια πνευματική ζωή, όπου ο άνθρωπος γίνεται μέτοχος –κοινωνός– της αγάπης του Θεού.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η πνευματική ζωή του χριστιανού συμβάλλει τόσο στην υγεία του ανθρώπου, όσο και στον τρόπο που αντιμετωπίζει τις δυσκολίες του. Το επίκεντρο της Ορθόδοξης πνευματικής ζωής βασίζεται στην θεώρηση του προσώπου – στην δυνατότητα του ανθρώπου να αγαπήσει τον Θεό και τον συνάνθρωπό του ελεύθερα. Αυτό απαιτεί ταπείνωση και συμπόνια. Όταν ο άνθρωπος χάνει αυτή την διάσταση του εαυτού του, χάνει και

την υπαρξιακή του οντότητα. Αυτή η απώλεια καθιστά μια βασική αιτία της ασθένειας.

Η δε θεραπεία του ανθρώπου περιέχει την αποκατάσταση αυτής της υπαρξιακής οντότητας στην αρχική της υπόσταση ως πρόσωπο. Με άλλα λόγια, δεν μπορεί κανείς να θεραπευτεί, εάν δεν γευθεί αγάπη, κυρίως την αγάπη του Θεού, και αυτή η θεραπεία δεν μπορεί να αποκοπεί από το γεγονός της Εκκλησίας –δηλαδή, χωρίς την επανένταξη του ανθρώπου σε μια κοινωνία προσώπων.

π. Σταῦρος Κοφινᾶς
Συντονιστής τοῦ Δικτύου
τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου
γιά τήν Ποιμαντική Διακονία στόν Χῶρο τῆς Ὑγείας